

Diarienummer: DO 2022/552
Handling: 4

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se
Socialdepartementets diarienummer:
S2022/01621

Yttrande avseende Handlingsplan för en långsiktig utveckling av tolktjänsten för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet (SOU 2022:11)

Diskrimineringsombudsmannen (DO) har anmodats att yttra sig över ovan nämnda betänkande. DO har med utgångspunkt i myndighetens uppdrag följande synpunkter.

DO är positiv till förslagets utgångspunkter, det vill säga att samla och strama upp samt reglera ett tidigare otydligt, och för den enskilde tolkanvändaren, ibland ojämlikt regelverk.

Det finns flera skäl som talar för att stärka det allmännas tolkstöd i arbetslivet och med detta skapa bättre möjligheter för såväl döva som personer med dövblindhet eller hörselnedsättning att delta i arbetslivet på lika villkor. En förstärkning skulle bidra till att motverka diskriminering och bredda rekryteringen till det svenska arbetslivet generellt.

DO menar dock att betänkandets frågeställningar och förslag hade varit betjänt av en än mer ordentlig konsekvensanalys ur ett diskrimineringsperspektiv. Diskriminering av tolktjänstanvändare sker, men det saknas i utredningen en konsekvensanalys av hur förslagen påverkar tolktjänstanvändarna, exempelvis vad avser hur en mer omfattande andel distanstolkning kan tänkas påverka tjänsternas kvalitet och tillgänglighet för användare oavsett behov.

Samordning av tolktjänst i arbetslivet

DO ser det som positivt och välkommet att resurserna för tolktjänst i arbetslivet ökar, och att Arbetsförmedlingen får i uppdrag att ta ett nationellt ansvar för samordning av tolktjänsten i arbetslivet. DO förutsätter att den utvärdering av samordningen som ska ske efter tre år även görs utifrån ett diskrimineringsperspektiv.

Tolktjänst i behov av översyn på flera samhällsområden

I betänkandet konstateras att tolktjänstanvändare drar sig för att ens försöka använda tolktjänst i arbetslivssammanhang. Givet detta skulle en djupare analys av vilken påverkan bristande tillgång till tolktjänster får för den enskilde användaren inte bara i arbetslivet, utan även inom utbildningsväsendet och till exempel i hälso- och sjukvården vara önskvärt. DO får sen flera år tillbaka kontinuerligt in anmälningar som rör avsaknad av tolk eller brister i tillgång till tolktjänster inom flertalet samhällsområden.

Beslut i detta ärende har fattats av Lars Lindgren efter utredning och förslag från Olle Andersson Brynja.

Lars Lindgren
Chef för utvecklings- och analysenheten